

політики держави та місцевих органів самоврядування у сфері ресурсозбереження. Винятково важливе значення вони мають при регулюванні зовнішньоекономічної діяльності, оскільки за допомогою цінового стимулювання можна суттєво змінити структуру експорту-імпорту, переорієнтувавши країну на розвиток високотехнологічних екологічно сприятливих видів діяльності.

Література

1. Мишенин Е.В. Экономический механизм экологизации производства / Е.В. Мишенин, Б.А. Семенов, Н.В. Мишенина. – Суми : ИПП “Мрия-1” ЛТД, 1996. – 142 с.
2. Методи оцінки екологічних втрат : монографія ; за ред. Л.Г. Мельника та О.І. Карінцевої. – Суми : ВТД „Університетська книга”, 2004. – 288 с.
3. Харченко М.О. Наукові основи обґрунтування підвищення еколого-економічної ефективності економічних систем : дис. канд. екон. наук : 08.00.06 / М.О. Харченко. – Суми, 2008. – 198 с.
4. <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Ірина Спешилова

студентка,
Житомирський національний агроекологічний університет,
м. Житомир

ОЦІНКА СТАНУ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Метою досліджень стала оцінка стану екологічної безпеки на території Житомирської області крізь призму поводження з відходами. Встановлено, що значною проблемою залишається зберігання заборонених та непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин. В усіх 23 адміністративних районах області на території колишніх колективних сільськогосподарських підприємств зберігається 375,1 т пестицидів, які підлягають знешкодженню, з яких 179 т – невідомих, 47,1 т – заборонених до використання (хлорорганічні та фосфорорганічні препарати), 149 т – з простроченим терміном зберігання. Всі ці хімічні речовини зберігаються на 516 складах, серед яких 187 не відповідають санітарним нормам. Найбільше хімічних речовин - агрохімікатів зберігається у Черняхівському, Житомирському та Бердичівському районах.

Наразі в області нараховується 351 суб'єкт підприємницької діяльності, виробнича діяльність якого пов'язана з утворенням відходів I-III класів небезпеки. Зокрема, із загальної кількості відходів, що утворились в області у 2010 р., лише 1,5 % використовується повторно, 3,3 % знешкоджується чи знищується, решта ж передається на зберігання в місця організованого – 8,3 % та неорганізованого – 9,6 % складування.

Потребують приведення у безпечний екологічний стан звалища твердих побутових відходів в більшості населених пунктів області. На них накопичено близько 10,93 млн. т. відходів. Найбільша кількість відходів накопичена на сміттєзвалищах міст Житомира, Новограда-Волинського, Коростеня, Бердичева. Загалом під звалища відходів на території Житомирської області зайнято понад 604 га.

На території Житомирської області зареєстровані 724 діючих місць видалення відходів, на яких зберігаються відходи в обсязі, що перевищує 14055 тис. т. Найбільша кількість місць видалення відходів – 106 зареєстрована в Овруцькому

районі, найменша – 5 – в Лугинському. Переважна більшість відходів представлена відходами комунальними (міськими) змішаними, у т.ч. сміттям з урн та відходами каменеобробної промисловості. Значну частку в структурі відходів мають також гальваношлами. Найбільша кількість відходів накопичена в місцях їх видалення на території м. Житомира та Малинського району.

Не меншу екологічну небезпеку становлять і сховища радіоактивних відходів, яких на території Житомирської області налічується 28. Вони зосереджені на території 4 адміністративних районів – Житомирського (колишній пункт санітарної обробки), Народицького – 11 сховищ, Овруцького – 8 сховищ, Лугинського – 7 сховищ та Олевського – 2 сховища. Їх технічний та радіаційний стан, згідно офіційних даних, позиціонується переважно як задовільний, проте фактичний стан справ дещо інший. Переважна більшість цих сховищ знаходиться в незадовільному стані, окремі з них розкриті шукачами металобрухту. До того ж, офіційно зареєстровані не всі наявні в зоні радіоактивного забруднення сховища, а на місцях, які значаться як сховища, такі відсутні, натомість наявні незареєстровані місця захоронення відходів. Наприклад, на території сховища низькорадіоактивних відходів „Журба”, розташованого 1 км на захід від с. Журба в Зоні відчуження, радіоактивні відходи відсутні, проте на території лісового масиву, в якому розміщене дане сховище, є 3 несанкціонованих звалища, про які відомо лише колишнім жителям с. Журба та с. Соснівка Овруцького району, офіційно ж вони не існують.

Варто зауважити й те, що в Житомирській області відсутні виробничі потужності, які б займалися ефективною переробкою чи утилізацією токсичних хімічних відходів. Таких об'єктів є лише 4: три із них розташовані в м. Житомирі і 1 – у селі Сингаї Коростенського району. Однак лише два підприємства – СП українсько-чеське підприємство “Велвана” та НВ ТОВ “ВІВАМ” займаються утилізацією токсичних відходів – ртуті (ТОВ „Вівам”) та відпрацьованих мастил (СП „Велвана”).

На території Житомирської області наявні також 23 суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють збирання, заготівлю окремих видів відходів як вторинної сировини. Переважна їх більшість зосереджена в м. Житомирі, а домінуючий вид діяльності - збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини (макулатури, склобою, відходів полімерних, відходів гумових, у тому числі зношених шин, вторинних текстильних матеріалів, використаної металевої тари.

Висновки: 1) Однією з найбільш небезпечних екологічних проблем в Житомирській області є накопичення небезпечних і токсичних відходів. 2) Значною проблемою в Житомирській області залишається зберігання заборонених та непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин. 3) У Житомирській області відсутні ефективні виробничі потужності, які б займалися переробкою чи утилізацією токсичних хімічних відходів. 4) Комісії Житомирської обласної державної адміністрації з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій спільно з Управлінням з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи необхідно розробити, затвердити і забезпечити ефективне впровадження регіональної програми поводження з побутовими, небезпечними і токсичними відходами.